

Szent-Györgyi professzor nyilatkozik a Reggeli Ujságnak a C-vitamin gyógyító erejéről

Virágerdő a Szent-Györgyi pár lakásán
Állandó ünneplések központjában áll a Nobel-díjas tudós

Szeged, november 1.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése.)

Vasárnap este finomarcu, gyászruhás hölgy lépett le a szegedi pályaudvarra befutó pesti gyorsról. Az öszes hölgy szemét csakhamar elfutotta a könny, mikor egy magas, napbarnítottarcu, öszülő ur lépett elé.

— Gratulátok! Ő is így akarta... — ismételte elcsukló hangon a könnyesszemű hölgy: Klebelsberg Kunóné grófné, miközben Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díjas professzor melegen megrázta kezét.

Hétfőn reggel Klebelsberg Kunóné és Szent-Györgyi professzor azután elzarándokoltak Klebelsberg Kunó grófnak a Fogadalmi templom kriptájában levő sírjához és mindketten koszorút helyeztek a sírta.

2000 sürgöny és 3000 levél

Halottak napjának kegyeletes hangulatában és Nobel-díj lázban ég a tiszparti város. Ahol feltűnik Szent-Györgyi professzor ki-sportholt, magas alakja, azonnal felharsan az élejen.

A szegedi postát alaposan próbára tette a nagy diadal: az elmúlt napokban kétezer sürgöny és három ezer levél özönlött Szent-Györgyi professzor címére és még hétfőn is szakadatlanul esőngettek a sürgönyhordók és postások a Nobel-díjas professzor Rudolftérj lakásának ajtaján.

A professzor bizony már fáradt kicsit a sok ünnepléstől, gratulációtól.

— Nem ez az én világom, — háritja el a bankettekre szóló meghívásokat, — hanem a laboratórium. En már csak úgy ünneplek legszívesebben a magam módján: a mikroszkóp és a lombik előtt.

Hétfőn délbén — egy kis időt szakít — s markáns arcán vidám mosollyal, beszél lakása szalonjában a Reggeli Ujság munkatársával élete céljáról és nagy szenvedélyéről: a vitaminról.

A pályaudvar közönsége megilletődve nézte a könnyes jelenetet, s mindenki Klebelsberg Kunóra, Magyarország nagy kultuszminisztere gondolt, aki elsőnek ismerte fel Szent-Györgyi tehetségét és a fiatal, — akkor még ismeretlen — tudóst, hazahozatta külföldről...

Az egész lakás zsufolva van virágokkal, Szeged, de a tanyavilág magyarjai is kosárra hordják a város nagy sírhöz a nap-sugaras ősz rózsáit, krizantémjait, ciklámenjét.

Ebben az illatos virágerdőben fogad Szent-Györgyi professzor és szép fekete haja felesége, akiről a tanítványokon, munkatársakon kívül még alig tudják, hogy a professzor leg-
lelkesebb munkatársa. A méltóságos asszony egy évvel ezelőtt ugyanis megtanult gyors-
írni és azóta írja neki diktálja kísérletei közben megfigyeléseit, sőt dolgozatait is.

Első kérdésünk, amiről eddig még nem beszéltek: mi a nemzetgazdasági jelentősége a C és P vitaminnak?

Szent-Györgyi professzor elgondolkozva válaszol:

— Nem tudom megítélni, hogy vizsgálataimnak milyen jelentősége van a kereskedelem és a nemzetgazdaság szempontjából. Az kétségtelen, hogy a paprika népszerűsítéséhez ezek a kutatások is hozzájárultak. Minden külföldi utamon tapasztaltam, hogy sok barátom, aki azelőtt nem tudta, hogy a szegedi paprika egyáltalán létezik, ma lelkes híve ennek a specialitásunknak. Különösen Angliában, Hollandiában van ez így.

Most közbeszól Szent-Györgyi professzor felesége:

— Mesélje csak el a cambridgei paprika-kalandunkat.

A professzor elmosolyodik:

Paprika a cambridgei piacon

— Amikor egy ízben feleségemmel Cambridge-ben jártunk, a piacon felfedez-

tünk egy árusnál paprikát. Összesen egy árva zöldpaprika nevetett reánk a kosárból. Nyomban elhatároztuk, hogy megvesszük a „kincset”, ami az ára után itélve, valóban kincseknek számított a cambridgei piacon. Egy shillinget, vagyis: egy pengő harminc fillért fiztetett velünk a piaci árus a paprikáért, amihez a következő aggodalmas használati utasítást adta:

— De nehoggy megegyék ezt a gyümölcsöt, mert mérgező...

— Természetesen nem szívleltük meg a jóakaratu figyelmeztetést és jó étvágygal fogyasztottuk el a szegedi paprikát, — fejezi be a professzor.

Aztán ismét komoly témára fordítja a szót:

— Ami a vitaminokat illeti, ezek okvetlenül szükségesek az emberi egészség fenntartásához. Pedig a modern ember életében sokszor hiányoznak. Mindinkább kezdi belátni az orvostudomány, milyen nagy szükség van a vitaminokra az egészség fenntartása szempontjából és sok betegség mögött keresik már a vitaminok hiányát. Ha minden ember szervezetében elegendő vitamin lenne, akkor egészségesebbek lennének az emberek és könnyebben tudnának megbirkózni a betegségekkel. A C-vitamin hiánya idézi elő például a skorbutot, a tengerészek rémét, amit vitaminadagolással gyógyítanak.

A P-vitaminról, legújabb felfedezéséről óvatosan nyilatkozik még Szent-Györgyi professzor:

Szent-Györgyi a P-vitaminról

— A P-vitamin még tudományos vita alatt áll. Ugy látszik ennek a felfedezésnek is jó hasznát veszi majd az orvostudomány. Az első kísérletek arra mutatnak, hogy jó uton haladunk. Addig azonban részletesen nem nyilatkozhatom, amíg a tudományos kritika el nem hangzik. Annyit mondhatok, hogy ehhez a felfedezéshez is a szegedi paprika vezetett.

— Milyen betegségek gyógyításához használhatják majd az orvosok a P-vitaminszert? — kérdeztük Szent-Györgyi professzort, aki azonban kijelenti hogy erre a kérdésre még nem válaszolhat.

A félórás interjú alatt szakadatlanul érkeznek a sürgönyök, a látogatók a professzor lakására. Szent-Györgyi már fáradt, pedig az ünneplés javarésze még csak ezután következik, amikor a szegedi Ferenc József Tudományegyetem fogja hivatalos ünneplésben részesíteni Nobel-díjas professzorát.

A matematika és természettudományi kar már elhatározta, hogy disz doktorrá avatja Szent-Györgyi Albertet. A határozatot már felküldték a kultuszminisztériumba, onnan a kabinetiroda clé terjesztik s az egyetem úgy számítja, hogy néhány napon belül megérkezik a legfelsőbb jóváhagyás. Így legkésőbb november 20 és 25-ike között országos ünneplés keretében disz doktorrá avatják Szent-Györgyi professzort, akit ugyanekkor Szeged város törvényhatósági bizottsága, disz közgyűlésen Szeged díszpolgárává választ.

Vasárnap és hétfőn már megindult az önkéntesen felajánlott gyűjtés Szent-Györgyi professzor családi házára is, amelyet az állam, a város és a Rockefeller-alapítvány hozzájárulásával építenek fel. Ami tudományos szempontból még jelentősebb: felépítik a szegedi Vitaminkutató Intézetet is, ahol kizárólag Szent-Györgyi professzor végzi majd nagyjelentőségű kísérleteit és néhány hét múlva elhagyja a sajtót Szent-Györgyi professzor francia nyelven írott könyve, amely eddigi tudományos kutatásait fog-

lalja össze és amelyet az egész nemzetközi tudományos világ lázas érdeklődéssel vár.

Gábor Arnold

A kormányzó távirata

Horthy Miklós kormányzó megbízásából Uray István titkos tanácsos, államtitkár a következő táviratot intézte Szent-Györgyi Albert dr. egyetemi tanárhoz:

„Szent-Györgyi Albert egyetemi tanár ur Önméltóságának Szeged.

A kormányzó ur Önméltósága büszke arra a nagy elismerésre, amely Méltóságod tudományos sikereit a Nobel-díj adományozásával érte és személyében első ízben jutott magyar földön élő magyar tudósoknak.

Önméltósága megbizni méltóztatott, hogy legmelegebb szerencsekívánatait tolmácsoljam Méltóságodnak.

Uray titkos tanácsos, államtitkár.”

Szent-Györgyi — a motorkerékpáron

Tudvalevő, hogy Szent-Györgyi Albert professzor nemcsak kiváló tudós, hanem — mint valami Jókai-hős — az élet minden vonatkozásában, így például a sportban is kitűnő és tökéletes férfi. Most, hogy az egész világ érdeklődése feléje fordult, érdekesnek találjuk felidézni a Reggeli Ujság három évvel ezelőtti, pontosan 1934 szeptember 17-én megjelent számát, amelyben cikk számol be arról, hogy

Szent-Györgyi professzor hatezer kilométert futt be motorkerékpáron.

Három évvel ezelőtti megjelent riportunknak az adott érdekességet és aktualitást, hogy Szent-Györgyi professzor vett magának Pesten egy egyszerű motorkerékpárt, majd fellekereste Urbach Lászlót, az európai híró motorkerékpárhajnokot, akitől — pontosan két nap alatt megtanulta a motorkerékpárvezetés tudományát.

Kétnapi tréning után indult el Szent-Györgyi Európán, a Dolomitokon keresztül, egész Észak-Skóciáig, hogy közben angol egyetemeken előadást tartson a C-vitaminról. A rekordnak is beillő motorkerékpárút kitűnően sikerült s cikkünk megjelenését követően, a professzor már haza is érkezett.

Végül, ha már ennél a három év előtt megjelent riportunknál tartunk, jóleső örömmel idézzük cikkünknek ezt a mondattöredéket: „... a vállalkozó szellemű sportsman Szent-Györgyi Albert dr., a szegedi egyetem világhírű professzora, a tudományos életben új utat jelentő C-vitamin felfedezője s jelenleg a Nobel-díj első komoly magyar jelöltje...”